

DU-LỊCH XỨ THÁNH

PHÉP LẠ CỦA Y-SƠ-RA-ÊN

(Tiếp theo)

ĐỜI SỐNG THUỘC-LINH TẠI XỨ THÁNH của Victor Buksbazen

JÊSUS ở Na-xa-rét, Y-sơ-ra-ên đã một phen chối-bỏ không nhận là Đấng Mê-si và Cứu-Chúa, ngày nay lại hiện-hiện rõ-rệt trong tư-tưởng của người Do-thái. Họ hỏi thăm về Ngài, đọc sách Tin-lành của Ngài, và nhiều người được kéo đến với Ngài, hoặc tỏ-trường hoặc kín-giấu.

Đang khi viết bài này, tôi nhận được bức thư của một anh em tin-dồ người Hê-bơ-rơ tại Y-sơ-ra-ên, thuật lại một người vừa trở lại đạo. Bức thư đó viết: «Tôi có sự vui-mừng được gặp một thầy Ra-bi tin Chúa Jê-sus-Christ. Ông chỉ mới ở trong xứ này được một năm, mà đã tìm gặp Chúa nhờ đọc sách Tân-ước. Bây giờ ông ấy làm chứng cho mọi người về Đấng Christ.

«Ông cũng viết cho Knesset (Nghị-viện của Y-sơ-ra-ên) nói rằng nếu họ chẳng tiếp-nhận Chúa Jê-sus là Đấng Mê-si, thì sẽ có sự bối-rối lớn cho họ. Ông ấy vừa đến thăm tôi, và tôi cũng đến thăm để đáp lễ. Thật là một sự vui-mừng lớn cho tôi».

Ngày nay đã có một số đông người Do-thái tin Chúa như thế trong Xứ Thánh, mặc dầu chẳng ai biết đúng số là bao nhiêu. Theo bản thống-kê mới hơn hết, dân-số gồm lại 45.000 tin-dồ Đấng Christ. Trong số đó, có nhiều người A-rập hoặc người Âu-châu, song cũng có một số khá đông người Do-thái tin Chúa. Mỗi chiếc tàu tới hải-cảng Haifa, và nhiều máy

bay hạ xuống phi-trường lớn ở Lydda, đều chở một số người Y-sơ-ra-ên sốt lại tin Chúa. Mặc dầu bị sự vô-tín và ngờ-vực vây-bọc như biển lớn nhiều người đã mạnh-dạn xưng Chúa ra.

Tôi đặc-biệt nhớ đến một số tin-dồ người Do-thái, không nệ phải trả giá gì, đang làm chứng về Chúa mình. Có gia-đình K. ở trên núi Cạt-mên. Trong cuộc chiến-tranh A-rập—Do-thái vừa qua, họ bị ép phải đóng cửa tiệm tạp-hóa. Bây giờ họ mưu sanh bằng cách nuôi gà con làm thịt và lấy trứng. Cha mẹ và bảy con, cùng với bốn người con của bà chị góa chồng, sống chung với nhau, hợp thành một Kibbutz, hoặc di-trú xã. Thật là một điều lạ vì hết thấy những người lân-cận đều tôn-kính họ. Họ bao giờ cũng làm chứng rằng Đấng Christ là Cứu-Chúa và Vua của Y-sơ-ra-ên. Họ dùng nhà mình làm nơi nhóm-họp cho các tin-dồ. Thường thường người ta thấy họ đi ra làm chứng cho cả người Do-thái lẫn người A-rập. Chính mình tôi được hàn-hạnh đi chung với họ mấy lần.

Một ngày kia chúng tôi đi thăm một người Do-thái già-nua ở Haifa, là Chaham P.—Chaham là một trước-hiệu tôn-trọng, nghĩa đen là «nhà hiền-triết». Song danh-hiệu đó còn chỉ rằng người ấy là quan-án xét những vấn-đề lễ-nghi đạo-giáo, và cũng là quan tòa tạp-tụng. Chúng tôi đi thăm cụ vào giữa trưa. Bận đờ

trăng, cụ đang tựa gối thiu-thiu ngủ ở trước cổng nhà nhỏ mình. Khuôn mặt bình-an với chòm râu dài bạc phơ nhắc tôi nhớ đến Áp-ra-ham thuở xưa đang ngồi trong trại lúc nắng chói. Chúng tôi sắp sửa trở gót thì cụ thình-linh nhận - thấy chúng tôi tới, bèn thức-giác mở mắt mà rằng:

«Ồ, hỡi con trai ta», cụ nói với ông K. «con thật tử-tế mà đến thăm lão».

Ông K. giới-thiệu tôi là người bạn thiết từ phương xa tới, cụ nói: «Các bạn của con cũng là bạn của lão nữa. Nguyễn Đức Chúa Trời ban phước cho cả hai anh em».

Chúng tôi ngồi xuống và trò-chuyện. Cụ nói bằng một giọng êm-dịu và khả-ái, bày-tỏ đức-tin sâu-xa mình trong Đức Chúa Trời và trong sự hiện đến của Đấng Mê-si.

Khi chúng tôi nói cho cụ biết Đấng Mê-si đã tới rồi, thì cụ gục đầu nói rằng: «Có lẽ Ngài đã đến, lão không biết, có lẽ Ngài đã đến».

Ông K. nói với cụ: «Nếu Đấng Mê-si đến và Ngài trở thành Jê-sus, thì cụ có sẵn lòng xưng sự vô-tin chẳng? Cụ có thấy mình bối-rối vì đã chối-bỏ Ngài chẳng?»

Cụ đáp: «Chắc thế, nếu Ngài là Jê-sus». Kế đó cụ tiếp: «Tôi đã già-nua, trên 80 tuổi rồi. Tôi chẳng trông-mong cũng chẳng ước-ao chi về đời này nữa. Tôi đã được giàu-có và tôn-trọng, và mọi sự tôi ham-thích. Sự ước-muốn duy-nhứt của tôi bây giờ là được thấy Đấng Mê-si hiện đến». Đây là một con-cái Y-sơ-ra-ên thật, bực mản còn phủ trên lòng và còn «trông-đợi sự yên-ủi của Y-sơ-ra-ên» (Lu 2: 25).

Một lần khác, chúng tôi đi thăm nhóm người tù bộ-lạc A-rập ở Druse (1) sống trên núi Cạt-mên, và miền

(1) Một dân hoặc chi-nhánh đạo-giáo thường ở miền núi Li-ban thuộc xứ Sy-ri.

núi xứ Ga-li-lê. Họ xưng mình là dòng-dõi của Giê-trô, người Ma-di-an, ông gia của Môi-se. Tôn-giáo của họ thật là huyền-bí, và dường như pha-lộn cả đạo Do-thái, Hồi-giáo và Cơ-đốc-giáo. Họ tin-nhận Mười điều-răn, cũng tin rằng Jê-sus-Christ là Đấng tiên-tri lớn và đã chết vì tội-lỗi chúng ta trên thập-tự-giá, song họ chối-bỏ Thần-tánh Ngài.

Chúng tôi làm chứng cho họ, một thanh-niên Hê-bơ-rơ thông-dịch ra tiếng A-rập lưu-loát cho chúng tôi. Nhờ sự hiểu-biết tiếng Hê-bơ-rơ nên tôi có thể theo-dõi sự thông-dịch ra tiếng A-rập ít nhiều. Sự tương-tự của-hai thứ tiếng, cũng hết như sự tương-tự của nét mặt người Do-thái và người A-rập, thật rất đáng chú-ý. Ích-ma-ên và Y-sác thật là anh em. Nguyễn ngày hầu đến họ sẽ là anh em chung một Cứu-Chúa!

Ngày nay sự quan-trọng cao-cả ấy là cần có mặt các tín-đồ người Hê-bơ-rơ để làm chứng đặc-lực cho Cứu-Chúa. Một nữ tín-đồ Hê-bơ-rơ, làm giáo-sư trường Đại-học, đậu bằng tấn-sĩ triết-học đáng cho ta ghi-nhớ. Sự ngay-thẳng, học-vấn, và lòng thật-thà đã khiến bà đạt tới một địa-vị cao-trọng ở giữa xã-hội của bà. Bà được giao-phó cho một việc rất quan-hệ là nuôi-dạy các con trẻ, một thế-hệ Y-sơ-ra-ên mới. Ai cũng biết bà là tín-đồ Đấng Christ. Dầu vậy, các bạn đồng-nghiệp và những con trẻ đều kính-trọng bà về điều đó. Chẳng khi nào người ta tìm cách loại-bỏ bà. Bà thật là người có giá-trị. (Còn tiếp)

ĐÍNH-CHÁNH

T. K. B. số 177, tháng 7 năm 1951 trang 6, cột 2, dòng thứ 37 vì sơ-sốt nên đã in lộn, vậy xin qui bạn đọc dòng ấy như sau này: hoàn-thành sự CỨU-RỒI LỚN mà ĐỨC...